

רשומות

ספר החוקים

12 באוגוסט 2020

2839

כ"ב באב התש"ף

עמוד

חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020 346

תיקון עקיף:

ביטול חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – דיונים בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים)

חוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020*

פרק א': הגדרות

1. בחוק זה –

הגדרות

"אדם המצוי בבידוד" – אדם שחלה עליו חובת בידוד לפי צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף-2020¹, או צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש 2019) (בידוד בבית חולים) (הוראת שעה), התש"ף-2020²;

"אסיר" – כהגדרתו בפקודת בתי הסוהר, למעט עצור ולמעט מוחזק במשמורת כמשמעותו בסעיף 13 לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952³, לעניין דיונים בפני בית הדין לביקורת משמורת לפי אותו חוק;

"בית משפט" – לרבות בית דין לעבודה כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969⁴, ובית דין דתי כהגדרתו בחוק בתי דין דתיים (יחידות סיוע), התשע"א-2011⁵;

"בית סוהר" – כמשמעותו בפקודת בתי הסוהר או בתקנות בתי סוהר צבאיים, לפי העניין;

"דיון מעצר" – דיון בעניין הנוגע למעצר לפי סעיפים 15, 17, 21, 24, 27, 32, 35, 47 או 62 לחוק המעצרים, ולעניין פרק ג' – לפי סעיפים 240, 241, 243 ו-243ב לחוק השיפוט הצבאי וכן סעיפים 47, 52, 62 ו-62א לחוק המעצרים, כפי שהוחלו בסעיפים 243א(ב) ו-243ב לחוק השיפוט הצבאי;

"הודעה על מצב חירום מיוחד" – הודעה של שר המשפטים על מצב חירום מיוחד לגבי דיונים בבתי המשפט לפי תקנה 2 לתקנות בתי המשפט ולשכות ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ"א-1991⁶, בשל התפשטות של נגיף הקורונה; "היוועדות חזותית" – תקשורת בין כמה מוקדים המאפשרת העברת תמונה וקול בזמן אמת;

"הכרזה על הגבלה חלקית" – הכרזה מכוח סעיף 2(א) או 2(א), לפי העניין;

"הכרזה על הגבלה מלאה" – הכרזה מכוח סעיף 2(ג) או 2(ג), לפי העניין;

"הוועדה לעיון בעונש" – כמשמעותה בסעיף 509 לחוק השיפוט הצבאי;

"ועדת החוקה" – ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, ואם לא הוקמה – ועדה אחרת שוועדת הכנסת קבעה לעניין זה;

"ועדת שחרורים" – כהגדרתה בחוק שחרור על-תנאי ממאסר וכן ועדת שחרורים מיוחדת כהגדרתה בחוק האמור, לעניין דיונים לפי סעיפים 4 ו-5 לחוק האמור;

"חדר משמר" – חדר משמר צבאי כמשמעותו בחוק השיפוט הצבאי;

"חוק האזנת סתר" – חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979⁷;

* התקבל בכנסת ביום כ' באב התש"ף (10 באוגוסט 2020); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלה – 1308, מיום ט' בסיוון התש"ף (1 ביוני 2020), עמ' 118; ובהצעות חוק הממשלה – 1335, מיום ז' בתמוז התש"ף (29 ביוני 2020), עמ' 390.

¹ ק"ת התש"ף, עמ' 516.

² ק"ת התש"ף, עמ' 620.

³ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

⁴ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

⁵ ס"ח התשע"א, עמ' 918.

⁶ ק"ת התשנ"א, עמ' 446.

⁷ ס"ח התשל"ט, עמ' 118.

"חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁸;
"חוק סדר הדין הפלילי" – חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982⁹;
"חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה" – חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020¹⁰;
"חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים)" – חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979¹¹;
"חוק שחרור על-תנאי ממאסר" – חוק שחרור על-תנאי ממאסר, התשס"א-2001¹²;
"חוק השיפוט הצבאי" – חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955¹³;
"כלוא" – כל אחד מאלה: עוצר כאמור בפסקה (2) להגדרה "עוצר", אסיר וחבוש כהגדרתם בתקנות בתי סוהר צבאיים;
"מקום מעצר" – כמשמעותו בסעיף 7(1) לחוק המעצרים;
"נגיף הקורונה" – נגיף הקורונה החדש 2019 (Novel Coronavirus 2019-nCoV);
"נפגע עבירה" – כהגדרתו בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001¹⁴, או בחוק השיפוט הצבאי, לפי העניין;
"עוצר" – כל אחד מאלה, לפי העניין:
(1) כמשמעותו בחוק המעצרים, בין שהוא חשוד ובין נאשם, למעט עצור הנתון במעצר בפקוח אלקטרוני כמשמעותו בסעיף 22 לחוק המעצרים ולמעט עצור המוחזק בתחנת משטרה;
(2) עציר כהגדרתו בתקנות בתי סוהר צבאיים, בין שהוא חשוד ובין נאשם, למעט עצור המוחזק בבסיס חקירות של המשטרה הצבאית;
"עתירת אסיר" – עתירה לפי סעיף 62א לפקודת בתי הסוהר;
"פקודת בתי הסוהר" – פקודת בתי הסוהר [נוסח משולב], התשל"ב-1971¹⁵;
"שופט" – לרבות דיין כהגדרתו בחוק הדיינים, התשט"ו-1955¹⁶, קאדי כהגדרתו בחוק הקאדים, התשכ"א-1961¹⁷, קאדי מד'הב כהגדרתו בחוק בתי הדין הדרוזיים, התשכ"ג-1962¹⁸, או מי שהתמנה לרשם או לרשם בכיר לפי פרק ג' לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984¹⁹;
"השרים" – שר המשפטים והשר לביטחון הפנים;
"תקנות בתי סוהר צבאיים" – תקנות השיפוט הצבאי (בתי סוהר צבאיים), התשמ"ז-1987²⁰.

⁸ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

⁹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

¹⁰ ס"ח התש"ף, עמ' 266.

¹¹ ס"ח התשל"ט, עמ' 76.

¹² ס"ח התשס"א, עמ' 410.

¹³ ס"ח התשט"ו, עמ' 171.

¹⁴ ס"ח התשס"א, עמ' 183.

¹⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459.

¹⁶ ס"ח התשט"ו, עמ' 68.

¹⁷ ס"ח התשכ"א, עמ' 118.

¹⁸ ס"ח התשכ"ג, עמ' 20.

¹⁹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

²⁰ ק"ת התשמ"ו, עמ' 294.

פרק ב': השתתפות עצורים או אסירים בדיונים בבתי משפט בהיוועדות חזותית

סימן א': הכרזות על הגבלת דיונים בנוכחות עצורים או אסירים

2. הכרזה על הגבלת חלקית או הגבלה מלאה
- (א) השרים רשאים להכריז יחד כי רק חלק מהדיונים בבתי המשפט יתקיימו בנוכחות עצורים או אסירים (בחוק זה – הכרזה על הגבלה חלקית), בהתאם להוראות סעיפים 3 ו-4, לאחר ששוכנעו כי לא ניתן לקיים את כלל הדיונים בנוכחות עצורים או אסירים ללא חשש ממשי להתפשטות נגיף הקורונה במקומות מעצר ובבתי סוהר כאמור בסעיף קטן (ב).
- (ב) השרים לא יכריזו הכרזה על הגבלה חלקית אלא אם כן קיבלו חוות דעת מטעם משרד הבריאות שלפיה יש חשש ממשי להתפשטות נגיף הקורונה במקומות מעצר ובבתי סוהר בשל הבאת עצורים ואסירים לבתי המשפט ושהייתם בהם וחזרתם למקומות המעצר ולבתי הסוהר; חוות הדעת לעניין הכרזה על הגבלה חלקית תכלול עניינים אלה:
- (1) נתונים על התחלואה בשל נגיף הקורונה באותה העת במדינה, מאפייניה ומגמותיה;
- (2) התייחסות למידת הסכנה לבריאות הציבור הנגרמת מנגיף הקורונה באותה העת;
- (3) הערכה בדבר רמת הסיכון להתפשטות הנגיף במקומות המעצר ובבתי הסוהר על בסיס נתוני התחלואה בכלל, והסיכון הטמון בהבאת עצורים ואסירים לבתי המשפט ושהייתם בהם וחזרתם למקומות המעצר ולבתי הסוהר בפרט;
- (4) הנחיות לנקיטת פעולות ולשימוש באמצעים לשם הקטנת הסיכון להתפשטות הנגיף, בהתחשב ברמת הסיכון ומהותו.
- (ג) השרים רשאים להכריז יחד כי אין דרך לקיים דיונים בבתי המשפט בנוכחות עצורים ואסירים, במדינה כולה או בחלק ממנה, ובכלל זה בנוכחות עצורים או אסירים במקום מעצר או מבית סוהר מסוים (בחוק זה – הכרזה על הגבלה מלאה), לאחר ששוכנעו כי אין דרך לקיים את הדיונים בנוכחות עצורים ואסירים ללא סיכון מוגבר להתפשטות נגיף הקורונה כאמור בסעיף קטן (ד).
- (ד) השרים לא יכריזו הכרזה על הגבלה מלאה אלא אם כן קיבלו חוות דעת מטעם משרד הבריאות כי יש התפשטות רחבת היקף של נגיף הקורונה במדינה ובשל כך קיים סיכון מוגבר להתפשטותו במקומות מעצר ובבתי סוהר או שיש התפשטות כאמור במקומות מעצר ובבתי סוהר; חוות הדעת תכלול התייחסות לעניינים כאמור בסעיף קטן (ב)(1) עד (3).
- (ה) בבואם להכריז על הגבלה חלקית או על הגבלה מלאה יביאו השרים בחשבון את ההגבלות שהוטלו על הציבור לפי חיקוק שתכליתו התמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, וישקלו את הצורך בהכרזה מול הפגיעה בזכויותיהם של העצורים והאסירים הנובעת ממנה.
- (ו) הכרזה על הגבלה חלקית תהיה לתקופה שלא תעלה על 28 ימים והכרזה על הגבלה מלאה – על 14 ימים; השרים רשאים לשוב ולהכריז על הגבלה חלקית או על הגבלה מלאה אם שוכנעו כי מתקיימות הנסיבות המפורטות בסעיף זה, לפי העניין, ולאחר שקיבלו חוות דעת עדכנית ממשרד הבריאות.
- (ז) הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה תובא לוועדת החוקה, סמוך ככל האפשר לאחר שהשרים החליטו עליה, בצירוף נימוקים והתשתית העובדתית שעמדה בבסיס ההכרזה; הוועדה רשאית לבטל את ההכרזה בכל עת.

(ח) שוכנעו השרים כי חדלו להתקיים הנסיבות המצדיקות את ההכרזה על הגבלה חלקית או את ההכרזה על הגבלה מלאה, יבטלו את ההכרזה בלא דיחוי.

(ט) הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה תיכנס לתוקף עם מתן ההכרזה ותתפרסם ברשומות בהקדם האפשרי; בוטלה ההכרזה, ייכנס הביטול לתוקף ב־07:00 בבוקר שלאחר הביטול, והודעה על הביטול תפורסם ברשומות בהקדם האפשרי.

סימן ב': הוראות כלליות בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או הגבלה מלאה

3. (א) בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית יורה נשיא בית משפט או סגנו שהוא הסמיך לכך על קיום דיון בנוכחות עצור או אסיר בהתאם לסדר העדיפויות כאמור בסעיף 4, כך שבכל יום יובאו לבתי המשפט מרב העצורים והאסירים שניתן להביא תוך יישום הוראות הדין והוראות משרד הבריאות.

(ב) (1) דיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי יתקיים בנוכחות העצור או האסיר, בכפוף להוראות סעיף 17; הדין ייקבע בהתאם להוראות סעיף קטן (ה).

(2) דיון ראשון לפי סעיף 15 לחוק המעצרים יתקיים בנוכחות העצור, אלא אם כן ביקש העצור באמצעות סניגורו לקיימו בהיוועדות חזותית ובהתאם להוראות סעיף 9.

(ג) לא ניתן לקיים דיון בנוכחות העצורים או האסירים לפי הוראות סעיף קטן (א), תתקיים השתתפותם בדיונים בדרך של היוועדות חזותית לפי הוראות חוק זה.

(ד) על אף האמור בסעיף זה –

(1) עצור או אסיר שהוא אדם המצוי בבידוד לא יובא לבית המשפט לדיון בעניינו; הדין יתקיים בהיוועדות חזותית, ואם הוא דיון כאמור בסעיף קטן (ב)(1) – הוא יידחה בכפוף להוראות סעיף 17;

(2) שוכנע נציב שירות בתי הסוהר או קצין בכיר בדרגת גונדר, על יסוד חוות דעת של קצין רפואה בשירות בתי הסוהר שניתנה בכתב, כי יש חשש ממשי שעצור או אסיר השוהה במקום מעצר או בבית סוהר נדבק בנגיף הקורונה או כי יש חשש ממשי שהוא בא במגע עם חולה כהגדרתו בצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף–2020, רשאי הוא להורות כי העצור או האסיר לא יובא לבית המשפט לדיון בעניינו עד תום ביצוע כל הפעולות הדרושות להסרת החשש האמור או למשך 96 שעות מעת שהחשש התגבש, לפי המוקדם; דיון בעניינו של עצור או אסיר כאמור יתקיים בהיוועדות חזותית, ואם הוא דיון כאמור בסעיף קטן (ב)(1) – הוא יידחה בכפוף להוראות סעיף 17.

(ה) הנהלת בתי המשפט תגבש רשימה של עצורים ואסירים בהתאם להחלטות נשיאי בתי המשפט כאמור בסעיף קטן (א), שעל בסיסה תיקבע זהותם של עצורים ואסירים שיובאו לדיון בעניינם בבית המשפט, מדי יום, בתיאום עם שירות בתי הסוהר תוך יישום הוראות הדין והוראות משרד הבריאות; הנהלת בתי המשפט תרכז רשימה של מספר העצורים והאסירים שהובאו לדיונים בכלל בתי המשפט מדי יום, לפי סוגי הדיונים, בין היתר על בסיס המידע שהתקבל משירות בתי הסוהר.

(ו) בסעיף זה ובסעיף 4, "הוראות משרד הבריאות" – הנחיות ונהלים של משרד הבריאות הנוגעים למניעת התפשטות נגיף הקורונה שפורסמו באתר האינטרנט של משרד הבריאות, וכן הנחיות לנקיטת פעולות ולשימוש באמצעים לשם הקטנת הסיכון להדבקה בנגיף בבתי מעצר ובבתי הסוהר, שנכללו בחוות דעת של משרד הבריאות כאמור בסעיף 2.

(א) נשיא בית המשפט או סגנו שהוא הסמיך לכך יורה על קיום דיון בנוכחות עצור או אסיר כאמור בסעיף 3, בהתאם לסדר העדיפויות שלהלן:

(1) דיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי, של נאשם שהוא עצור; לעניין זה תינתן עדיפות לדיון בעניינו של נאשם השוהה במעצר זמן רב יותר;

(2) דיון ראשון לפי סעיף 15 לחוק המעצרים;

(3) דיון לפי סעיף 21 לחוק המעצרים, שלגביו הודיע הסניגור מבעוד מועד כי בכוונתו להעלות טענות לעניין דיות הראיות, עילת המעצר או חלופת מעצר, דיון לפי סעיף 4 לחוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), דיון לפי סעיף 5 לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב-2002²¹, או דיון ראשון לפי סעיף 7 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954²²;

(4) דיון בעניינו של עצור לפי סעיף 15 לחוק המעצרים שאינו דיון ראשון או דיון לפי סעיף 17 לחוק המעצרים;

(5) דיון שעניינו הקראת כתב האישום, לרבות דיון מקדמי לפי סעיף 143א לחוק סדר הדין הפלילי, דיון שעניינו הכרעת דין, דיון שעניינו שמיעת טענות לעניין העונש או דיון שעניינו גזר דין;

(6) דיון בעניינו של עצור לפי סעיף 21 לחוק המעצרים שאינו מנוי בפסקה (3), או לפי סעיפים 47, 52, 53, 62 או 62א לחוק המעצרים, דיון לפי סעיפים 5 ו-7 לחוק סמכויות שעת חירום (מעצרים) או דיון לפי סעיפים 14ג(ד) ו-14ד(ב) לחוק לנשיאת עונש מאסר במדינת אזרחותו של האסיר, התשנ"ז-1996²³;

(7) דיון בהליך פלילי שאינו מנוי בפסקאות (1) עד (6);

(8) דיון בעתירת אסיר, דיון לפי חוק שחרור על-תנאי ממאסר או דיון בעניין החזקת אסיר בהפרדה לפי סעיפים 119 עד 119 לפקודת בתי הסוהר;

(9) דיון שאינו מנוי בפסקאות (1) עד (8) שעצור או אסיר צד לו.

(ב) בכל דיון לפי סעיף קטן (א) תינתן עדיפות לדיון בעניינו של עצור, אסיר או נפגע עבירה שהוא קטין, או בעניינו של עצור או אסיר עם מוגבלות שמקשה באופן ממשי על השתתפותו בדיון בדרך של היוועדות חזותית.

(ג) על אף האמור בסעיף זה, לעניין סדר העדיפויות הקבוע בו, נשיא בית משפט או סגנו שהוא הסמיך לכך רשאי להורות, מטעמים שיירשמו, כי הליך מסוים יתקיים בנוכחות העצור או האסיר גם אם יש בכך משום סטייה מסדר העדיפויות כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שהמספר הכולל של העצורים והאסירים שיובאו באותו יום לא יעלה על המספר המרבי של העצורים והאסירים שניתן להביא באותו יום לפי הוראות סעיף 3(א); במתן הוראה כאמור, יינתן משקל ממשי לחשיבות נוכחותו של העצור או האסיר בדיון בהליכים לפי חוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981²⁴, ובהליכים להוצאת קטינים ממשמורת הוריהם לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960²⁵.

(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), לא מתקיימים דיונים בהליכים פליליים באולמות בתי משפט הסמוכים לבתי הסוהר, יתקיימו באותם אולמות דיונים בעתירות אסירים או

²¹ ס"ח התשס"ב, עמ' 192.

²² ס"ח התשי"ד, עמ' 174.

²³ ס"ח התשנ"ז, עמ' 6.

²⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 293.

²⁵ ס"ח התש"ך, עמ' 52.

דיונים לפני ועדת שחרורים לפי חוק שחרור על-תנאי ממאסר, שניתן לקיים תוך יישום הוראות הדין והוראות משרד הבריאות.

5. על דיון בהשתתפות עצור או אסיר שמתקיים בדרך של היוועדות חזותית לפי הוראות חוק זה, יחולו הוראות אלה:

אופן קיום דיון בהיוועדות חזותית

(1) הדיון יתקיים באופן שימוצה, ככל האפשר, את הפגיעה בעצור או באסיר ובאינטרס הציבורי, בשל כך שהדיון מתקיים שלא בנוכחותו;

(2) הדיון יתקיים בדרך שתבטיח כי בעלי הדין המשתתפים בדיון, ובכלל זה העצור, האסיר, השופט או כל אדם אחר שנוכחותו נדרשת בדיון, ובדיון בהליך פלילי – גם הסניגור, השופט או התובע ונפגע העבירה, ישמעו ויראו זה את זה במהלך הדיון, והכול בהתאם למכשיר הטכנולוגי שבאמצעותו יתקיים הדיון; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מהוראות כל דין לעניין נוכחות נפגע עבירה בדיון;

(3) תתאפשר שיחה חסויה בין העצור או האסיר לסניגורו או בא כוחו, לפי העניין, בסמוך לפני הדיון, במהלכו ומיד לאחריו, לשם ייעוץ משפטי בלבד; השיחה תתקיים באופן שיבטיח את סודיותה, והוראות סעיף 13(א)2 לחוק האונת סתר לא יחולו לגבי שיחה כאמור; בית המשפט יודא כי התאפשרה שיחה כאמור;

(4) דיון שהוא אחד מאלה יתקיים בנוכחות סניגורו של העצור או האסיר, ואם אינו מיוצג – ימנה לו בית המשפט סניגור: דיון בהליך פלילי, דיון מעצר, דיון בפני ועדת שחרורים, דיון בעתירת אסיר או דיון בעתירה נגד היחידה לשחרור ממאסרים קצרים או נגד ועדת השחרורים;

(5) השתתף אדם עם מוגבלות בדיון, יורה בית המשפט על קיום הדיון תוך עריכת התאמות הנגישות הנדרשות באולם בית המשפט לפי חוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), התשס"ו-2005²⁶, או לפי תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג-2013²⁷, כנדרש בהתאם לסוג המוגבלות, בשינויים המחויבים.

סימן ג': השתתפות עצור או אסיר בדיון מעצר

6. בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה, יחולו הוראות חוק המעצרים, בשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים בסימן זה.

7. בלי לגרוע מהוראות סעיף 13(א) ו-13(ב) לחוק המעצרים, בבואו לצוות על מעצרו של אדם לפי סעיף 13(א) לאותו חוק, ישקול השופט גם את חיוניות המעצר, בין השאר בהתחשב בסיכון להידבקות העצור בנגיף הקורונה, בעת שהותו במעצר ובמצב הכליאה באותה העת, ואם התקיים הדיון בהיוועדות חזותית לפי הוראות סעיף 9 – גם בהתחשב בפגיעה בעצור הנובעת מקיומו של הדיון לפי הוראות הסעיף האמור, שלא בנוכחותו; הוראות סעיף זה יחולו גם על עצור המוחזק בתחנת משטרה.

8. בקשה להארכת מעצר כאמור בסעיף 15(א) לחוק המעצרים תוגש לפי הוראות אותו סעיף קטן לאחר שקצין משטרה בדרגת רב-פקד ומעלה ממערך החקירות של משטרת ישראל אישר אותה בהחלטה מנומקת שתתועד בכתב בידי הקצין, ואם אין אפשרות לכך – תתועד בידי שוטה, ותצורף לבקשה; הוראות סעיף זה יחולו גם על עצור המוחזק בתחנת משטרה.

²⁶ ס"ח התשס"ו, עמ' 42.

²⁷ ק"ת התשע"ג, עמ' 968.

(א) על אף האמור בסעיפים 16(2) ו-57 לחוק המעצרים, לגבי דיונים שלא ניתן לקיימם בנוכחות עצור בשל הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה, יחולו הוראות אלה:

(1) הדיון בבקשה להארכת מעצר יתקיים שלא בנוכחות העצור אלא בהשתתפות, בדרך של היוועדות חזותית באמצעי שיקצה שירות בתי הסוהר, ואם יש מניעה טכנית בלתי צפויה לקיימו בדרך זו והעצור הסכים לכך באמצעות סניגורו – בשיחה טלפונית; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מסמכותו של השופט לפי הוראות סעיף 16(2) לחוק המעצרים לקיים דיון שלא בנוכחות העצור, אם נוכח השופט, על יסוד חוות דעת של רופא, שאין העצור מסוגל להשתתף בדיון מפאת מצב בריאותו;

(2) על אף האמור בפסקה (1), בדיון לפי סעיף 15 לחוק המעצרים שלא ניתן לקיימו, בסמוך למועד פקיעת המעצר, בדרך של היוועדות חזותית בשל מניעה טכנית בלתי צפויה, רשאי שופט באישור נשיא בית המשפט או סגנו להורות על קיום הדיון בשיחה טלפונית, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו; הוארך המעצר לפי הוראות פסקה זו וחדלו להתקיים הנסיבות שבשלהן לא ניתן לקיים את הדיון בדרך של היוועדות חזותית וטרם הסתיימה תקופת המעצר, רשאי העצור לדרוש דיון חוזר שיתקיים בדרך של היוועדות חזותית, כאמור בפסקה (1).

(ב) בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה מלאה, רשאי נשיא בית משפט או סגנו להורות במקרים חריגים כי הדיון יתקיים בנוכחות העצור, לאחר שקיבל את עמדת הצדדים ועמדה בכתב מטעם שירות בתי הסוהר, אלא אם כן העצור הוא אדם מצוי בבידוד, אם מצא כי קיום הדיון בנוכחות העצור חיוני על אף הנסיבות שבשלהן ניתנה ההכרזה, וקיומו בהיוועדות חזותית יגרום פגיעה ממשית בעצור, וכי על בית המשפט להתרשם מהעצור פנים אל פנים, לרבות בשל כך שהעצור הוא אדם עם מוגבלות אשר מקשה באופן ממשי על השתתפותו בדיון בהיוועדות חזותית.

(ג) עצור שהוא אדם המצוי בבידוד, במקום מעצר או בבית סוהר, ישתתף בדיון בדרך של היוועדות חזותית באמצעי שיקצה שירות בתי הסוהר תוך עמידה בהוראות הדין לעניין הבידוד.

(ד) הוראות סעיף 5 יחולו על דיונים לפי סעיף זה, אולם אין בהוראות אלו סעיף כדי לגרוע מהוראות סעיפים 34 ו-35 לחוק המעצרים.

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על עצור המוחזק בתחנת משטרה.

(ו) לעניין סעיף 17(א) לחוק המעצרים, יראו חשוד שהדיון בבקשה להארכת מעצרו מתקיים בהיוועדות חזותית לפי הוראות סימן זה, כמי שהדיון מתקיים בנוכחותו.

(ז) נוסף על הוראות סעיף 17(ד) לחוק המעצרים, על בקשה להארכת מעצר לפי אותו סעיף יחולו הוראות סעיף 10.

10. חיוניות מעצר עד תום ההליכים

(א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 21(ב) עד (ד) לחוק המעצרים, בבואו לתת צו מעצר לפי סעיף 21(א) לחוק האמור, ישקול בית המשפט גם את חיוניות המעצר בין השאר בהתחשב בסיכון להידבקות העצור בנגיף הקורונה בעת שהותו במעצר ובמצב הכליאה באותה העת, ואם התקיים הדיון בהיוועדות חזותית לפי הוראות סעיף 9 – גם בהתחשב בפגיעה בעצור הנובעת מקיומו של הדיון לפי הוראות הסעיף האמור שלא בנוכחותו.

(ב) בקשת מעצר לאחר הגשת כתב אישום לפי סעיף 21 לחוק המעצרים תוגש באישורו של אחד מאלה, לפי העניין:

(1) פרקליט בדרגת מנהל מחלקה ומעלה, ואם אישר זאת המשנה לפרקליט המדינה – גם פרקליט בדרגת ממונה, אם היה התובע פרקליט בפרקליטות המדינה כפי שנקבע לפי סעיף 12(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי;

(2) תובע שהוא קצין משטרה בדרגת רב־פקד ומעלה, ראש שלוחת תביעות או סגנו, שהתמנה לתובע לפי סעיף 12(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי.

11. נוסף על הוראות סעיף 49(א) לחוק המעצרים, בתקופת תוקפו של חוק זה, לא ניתן לחתום על כתב ערובה כאמור בשל כך שהדין מתקיים בהיוועדות חזותית לפי הוראות סעיף 9 או אם הורה על כך בית המשפט, יפורטו תנאי השחרור בדיון, לרבות התנאים המיוחדים שלמילויים ערב צד שלישי כאמור בסעיף 49(ב) לחוק המעצרים, ויירשמו בפרוטוקול הדיון.
12. בלי לגרוע מהוראות סעיפים 52 ו-53 לחוק המעצרים, על דיון בבקשה לעיון חוזר או בערר לפי הוראות אותם סעיפים בעניינו של עצור, שלא ניתן לקיימו בנוכחותו בשל הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה, יתקיים הדיון בהיוועדות חזותית ויחולו הוראות סעיף 9, בשינויים המחויבים.
13. הוראות סעיפים 9 ו-12 לא יחולו לענין דיונים המתקיימים באולם בית משפט הסמוך למקום המעצר או לבית הסוהר, אולם אם העצור הוא אדם המצוי בבידוד, יחולו הוראות סעיף 9(ג), בשינויים המחויבים.
14. הוראות סעיף 9 יחולו, בשינויים המחויבים, לענין דיונים כמפורט להלן שלא ניתן לקיימם בנוכחות עציה, כלוא, עצור או נידון שביקש להיות נוכח בדיון:
- (1) על אף האמור בסעיף 8(א) לחוק סמכויות שעת־חירום (מעצרים) – בדיון לפי סעיפים 4, 5 או 7 לאותו חוק;
- (2) על אף האמור בסעיף 5 לחוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, התשס"ב–2002 – בדיון לפי סעיף 5 לאותו חוק;
- (3) על אף האמור בסעיף 7(א) לחוק ההסגרה, התשי"ד–1954 – בדיון לפי סעיף 7 לאותו חוק;
- (4) על אף האמור בסעיפים 14ג(ד) ו-14ד(ב) לחוק לנשיאת עונש מאסר במדינת אזרחותו של האסיר, התשנ"ז–1996 – בדיון לפי סעיף 14ג(ד) או 14ד(ב) לאותו חוק.
- סימן ד': השתתפות עצור או אסיר בדיון שאינו דיון מעצר**
15. הוראות סימן זה יחולו לגבי השתתפותם של עצורים או אסירים השוהים במקומות מעצר או בבתי הסוהר בדיונים שאינם דיוני מעצר, שלא ניתן לקיימם בנוכחות העצורים או האסירים בשל הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה.
16. (א) נדרשה לפי דין, לרבות לפי החלטת בית משפט, נוכחותו של עצור או אסיר בדיון כאמור בסעיף 15, יתקיים הדיון שלא בנוכחותו של העצור או האסיר אלא בהשתתפותו בדרך של היוועדות חזותית באמצעי שיקצה שירות בתי הסוהר, ויחולו הוראות סעיף 5; לא היה אמצעי זמין להיוועדות חזותית, יכול שהשתתפותו של העצור או האסיר תהיה בשיחה טלפונית רק בהתקיים אחד מאלה, לפי העניין:
- (1) בדיון בהליך פלילי – בשל מניעה טכנית בלתי צפויה ובהסכמת העצור או האסיר שתובא באמצעות סניגורו;
- (2) בדיון בהליך שאינו פלילי – בהסכמת העצור או האסיר, ואם הדיון הוא בענין שאינו פלילי המנוי בסעיף קטן (ב) – בהסכמה כאמור או אם בית המשפט קבע שהדיון אינו סובל דיחוי;
- (3) בדיון בעניינו של אחר שהוא קטין או חסר ישע – אם בית המשפט קבע כי דחיית הדיון תגרום נזק חמור לשלומו של הקטין או חסר הישע.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה מלאה, בדיון כאמור בסעיף קטן (א) שהוא דיון בהליך פלילי, דיון בענייני משפחה או דיון בהליך לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), התש"ך-1960, בעניין ילדו של אסיר או עצור, רשאי נשיא בית המשפט או סגנו, להורות במקרים חריגים כי הדיון יתקיים בנוכחות העצור או האסיר, לאחר שקיבל את עמדת הצדדים ועמדה בכתב מטעם שירות בתי הסוהר, אם מצא כי על אף הסיכון המוגבר כאמור בסעיף 2(ג), מתקיימים כל אלה:

(1) קיים צורך חיוני לקיים את הדיון בנוכחות העצור או האסיר;

(2) קיום הדיון בהיוועדות חזותית או דחיתו יגרמו פגיעה ממשית בעצור או באסיר או בילדו של מי מהם שעניינו נדון בפני בית המשפט;

(3) על בית המשפט להתרשם מהעצור או מהאסיר פנים אל פנים, לרבות אם העצור או האסיר הוא אדם עם מוגבלות ולא ניתן לערוך את התאמות הנגישות הנדרשות באולם בית המשפט באופן שיאפשר את השתתפותו בדיון בדרך של היוועדות חזותית בהתאם להוראות לפי סעיף 5;

לעניין סעיף זה, "דיון בענייני משפחה" – כהגדרתו בחוק בית המשפט לענייני משפחה, התשנ"ה-1995²⁸, ובכלל זה דיון כאמור בעניין ילדו של אסיר או עצור.

(ג) עצור או אסיר שהוא אדם המצוי בבידוד, במקום מעצר או בבית סוהר, ישתתף בדיון בדרך של היוועדות חזותית באמצעי שיקצה שירות בתי הסוהר תוך עמידה בהוראות הדיון לעניין הבידוד, והוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו עליו.

(א) דיון בענייניו של עצור או אסיר שנשמעת בו עדותו לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדיון הפלילי לא יתקיים אלא בנוכחותו של העצור או האסיר.

(ב) דיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדיון הפלילי יתקיים בנוכחות העצור או האסיר, אלא אם כן הורה בית המשפט על קיומו בדרך של היוועדות חזותית בהסכמת הצדדים, ולעניין העצור או האסיר – בהסכמה שהובאה באמצעות סניגורו.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (ב), לבקשת פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות במשרה או לבקשת בא כוחו של העצור או האסיר, מצא בית המשפט במקרה חריג, מטעמים מיוחדים שיירשמו המחייבים שמיעת עד באופן דחוף, שלא ניתן להביא את העצור או האסיר לבית המשפט באותו יום לפי הוראות סעיפים 3 ו-4, רשאי בית המשפט להורות על השתתפותו של העצור או האסיר בדיון כאמור בסעיף קטן (א) בהיוועדות חזותית, ובלבד ששוכנע כי מתקיימים שני אלה:

(1) לא ניתן לדחות את הדיון למועד אחר;

(2) השתתפות העצור או האסיר בדיון בהיוועדות חזותית לא תביא לפגיעה בו.

(א) על אף האמור בסעיף 16 ובתקנה 4 לתקנות סדרי דין (עתירות אסירים), התש"ם-1980²⁹, בדיון בעתירת אסיר שנדרשת בו נוכחותו ולא ניתן לקיימו בנוכחותו לפי הוראות חוק זה, יחולו הוראות אלה:

(1) השתתפות האסיר בדיון תהיה בדרך של היוועדות חזותית, ורק אם יש מניעה טכנית בלתי צפויה לקיימו בדרך של היוועדות חזותית והאסיר הסכים לכך באמצעות סניגורו – בשיחה טלפונית; הוראות סעיף 5 יחולו, בשינויים המחויבים, על הדיון;

17. השתתפות עצור או אסיר בדיון שנשמעת בו עדות

18. השתתפות אסיר בדיון בעתירת אסיר

²⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 393.

²⁹ ק"ת התש"ם, עמ' 2322.

(2) בתקופה של הכרזה על הגבלה חלקית, לא יתקיים הדיון בעתירת אסיר באמצעות היוועדות חזותית אם תנאי האולם הסמוך למקום המעצר או לבית הסוהר מאפשרים באותה העת קיום דיון באולם; התקיים באסיר האמור בסעיף 3(ד), יתקיים הדיון בדרך של היוועדות חזותית ויחולו הוראות סעיף 5.

(ב) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על דיון בעניין החזקת אסיר בהפרדה, לפי סעיפים 19 עד 119 לפקודת בתי הסוהר.

19. על אף האמור בסעיף 16 ובתקנה 21ז לתקנות בתי משפט לעניינים מינהליים (סדרי דין), השתתפות אסיר בדיון בעתירה נגד החלטת היחידה לשחרור ממאסרים קצרים או נגד החלטת ועדת השחרורים לפי סעיף 25 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, תהיה השתתפותו בדיון בדרך של היוועדות חזותית, ורק אם יש מניעה טכנית בלתי צפויה לקיימו בדרך זו והאסיר הסכים לכך באמצעות סניגורו – בשיחה טלפונית; הוראות סעיף 5 יחולו, בשינויים המחויבים, על הדיון.

פרק ג': השתתפות כלואים בדיונים בבתי דין צבאיים בהיוועדות חזותית

סימן א': הכרזות על הגבלת דיונים בנוכחות כלואים

20. (א) שר הביטחון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, רשאי להכריז כי רק חלק מהדיונים בבתי הדין הצבאיים, יתקיימו בנוכחות כלואים (בפרק זה – הכרזה על הגבלה חלקית), בהתאם להוראות סעיפים 21 ו-22, לאחר ששוכנע כי לא ניתן לקיים את כלל הדיונים בנוכחות הכלואים ללא חשש ממשי להתפשטות נגיף הקורונה בחדרי משמר ובבתי סוהר צבאיים כאמור בסעיף קטן (ב).

(ב) שר הביטחון לא יכריז הכרזה על הגבלה חלקית אלא אם כן קיבל חוות דעת מטעם חיל הרפואה שלפיה יש חשש ממשי להתפשטות נגיף הקורונה בחדרי משמר ובבתי סוהר צבאיים בשל הבאת כלואים לבתי הדין הצבאיים ושהייתם בהם וחזרתם לחדרי המשמר ולבתי הסוהר הצבאיים; חוות הדעת לעניין הכרזה על הגבלה חלקית תכלול עניינים אלה:

(1) נתונים על התחלואה בשל נגיף הקורונה באותה העת במדינה ובצבא ההגנה לישראל, מאפייניה ומגמותיה;

(2) התייחסות למידת הסכנה לבריאות הציבור הנגרמת מנגיף הקורונה באותה העת;

(3) הערכה בדבר רמת הסיכון להתפשטות הנגיף בחדרי משמר ובבתי הסוהר על בסיס נתוני התחלואה בכלל, והסיכון הטמון בהבאת כלואים לבתי הדין הצבאיים ושהייתם בהם וחזרתם לחדרי המשמר ולבתי הסוהר הצבאיים בפרט;

(4) הנחיות לנקיטת פעולות ולשימוש באמצעים לשם הקטנת הסיכון להתפשטות הנגיף, בהתחשב ברמת הסיכון ומהותו.

(ג) שר הביטחון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, רשאי להכריז כי אין דרך לקיים דיונים בבתי דין צבאיים בנוכחות כלואים, במדינה כולה או בחלק ממנה (בפרק זה – הכרזה על הגבלה מלאה). לאחר ששוכנע כי אין דרך לקיים את הדיונים בנוכחות כלואים ללא סיכון מוגבר להתפשטות נגיף הקורונה כאמור בסעיף קטן (ד).

(ד) שר הביטחון לא יכריז הכרזה על הגבלה מלאה אלא אם כן קיבל חוות דעת מטעם חיל הרפואה כי יש התפשטות רחבת היקף של נגיף הקורונה במדינה ובשל כך יש סיכון מוגבר להתפשטותו בחדרי משמר ובבתי סוהר צבאיים או כי יש התפשטות כאמור בחדרי משמר ובבתי סוהר צבאיים; חוות הדעת תכלול התייחסות לעניינים כאמור בסעיף קטן (ב)(1) עד (3).

⁵⁰ ק"ת התשס"א, עמ' 171.

(ה) בבואו להכריז על הגבלה חלקית או על הגבלה מלאה יביא שר הביטחון בחשבון את ההגבלות שהוטלו על הציבור לפי חיקוק שתכליתו התמודדות עם התפשטות נגיף הקורונה, וישקול את הצורך בהכרזה מול הפגיעה בזכויותיהם של הכלואים הנובעת ממנה.

(ו) הכרזה על הגבלה חלקית תהיה לתקופה שלא תעלה על 28 ימים והכרזה על הגבלה מלאה – על 14 ימים; שר הביטחון, לאחר התייעצות עם שר המשפטים, רשאי לשוב ולהכריז על הגבלה חלקית או על הגבלה מלאה אם שוכנע כי מתקיימות הנסיבות המפורטות בסעיף זה, לפי העניין, ולאחר שקיבל חוות דעת עדכנית מחיל הרפואה.

(ז) הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה תוגש לוועדת החוקה סמוך ככל האפשר לאחר ששר הביטחון החליט עליה, בצירוף נימוקים והתשתית העובדתית שעמדה בבסיס ההכרזה; הוועדה רשאית לבטל את ההכרזה בכל עת.

(ח) שוכנע שר הביטחון כי חדלו להתקיים הנסיבות המצדיקות את ההכרזה על הגבלה חלקית או את ההכרזה על הגבלה מלאה, יבטל את ההכרזה ללא דיחוי.

(ט) הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה תיכנס לתוקף עם מתן ההכרזה ותתפרסם ברשומות בהקדם האפשרי; בוטלה ההכרזה, ייכנס הביטול לתוקף ב־07:00 בבוקר שלאחר הביטול, והודעה על הביטול תפורסם ברשומות בהקדם האפשרי.

(א) בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית יורה נשיא בית דין הצבאי או סגנו שהוא הסמיך לכך על קיום דיון בנוכחות כלוא בהתאם לסדרי העדיפויות כאמור בסעיף 22, כך שבכל יום יובאו לבתי הדין הצבאיים מרב הכלואים שניתן להביא תוך יישום הוראות הדין והוראות חיל הרפואה.

(ב) (1) דיון שנשמעת בו עדות לפי סעיפים 364 עד 371, 384 ו־386 לחוק השיפוט הצבאי יתקיים בנוכחות הכלוא, בכפוף להוראות סעיף 28(2); הדיון ייקבע בהתאם להוראות סעיף קטן (ה).

(2) דיון ראשון לפי סעיף 240 לחוק השיפוט הצבאי יתקיים בנוכחות העצור אלא אם כן ביקש העצור באמצעות סניגורו לקיימו בהיוועדות חותמת ובהתאם להוראות סעיף 26.

(ג) לא ניתן לקיים דיון בנוכחות הכלואים לפי הוראות סעיף קטן (א), תתקיים השתתפות בדיונים בהיוועדות חותמת באופן הקבוע בסעיף 5, בשינויים המחוייבים, ולפי הוראות חוק זה.

(ד) על אף האמור בסעיף זה –

(1) כלוא שהוא אדם המצוי בבידוד לא יובא לבית הדין לדיון בעניינו; הדיון יתקיים בהיוועדות חותמת, ואם הוא דיון כאמור בסעיף קטן (ב)(1) – הוא יידחה בכפוף להוראות סעיף 28(2);

(2) שוכנע קצין משטרה צבאית ראשי או קצין בדרגת אלוף משנה ממפקדת קצין משטרה צבאית ראשי, על יסוד חוות דעת של קצין רפואה בחיל הרפואה שניתנה בכתב, כי יש חשש ממשי שכלוא השוהה בחדר משמר או בבית סוהר צבאי נדבק בנגיף הקורונה או כי יש חשש ממשי שהוא בא במגע עם חולה כהגדרתו בצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), התש"ף–2020, רשאי הוא להורות כי הכלוא לא יובא לבית הדין הצבאי לדיון בעניינו עד תום ביצוע כל הפעולות הדרושות להסרת החשש האמור או למשך 96

שעות מעת שהחשש התגבש, לפי המוקדם; דיון בעניינו של כלוא כאמור יתקיים בהיוועדות חזותית, ואם הוא דיון כאמור בסעיף קטן (ב)(1) – הוא יידחה בכפוף להוראות סעיף 28(2).

(ה) יחידת בתי הדין הצבאיים תגבש רשימה של כלואים בהתאם להחלטות נשיא בית דין הצבאי כאמור בסעיף קטן (א), שעל בסיסה תיקבע זהותם של כלואים שיובאו לדיון בעניינם בבית הדין, מדי יום, בתיאום עם המשטרה הצבאית תוך יישום הוראות הדין והוראות חיל הרפואה; יחידת בתי הדין הצבאיים תרכז רשימה של מספר הכלואים שהובאו לדיונים בכלל בתי הדין הצבאיים מדי יום, לפי סוגי הדיונים, בין היתר על בסיס המידע שהתקבל מהמשטרה הצבאית.

(ו) בסעיף זה, "הוראות חיל הרפואה" – הנחיות ונהלים של חיל הרפואה הנוגעים למניעת התפשטות נגיף הקורונה שפורסמו באתר האינטרנט של צבא ההגנה לישראל, וכן הנחיות לנקיטת פעולות ולשימוש באמצעים לשם הקטנת הסיכון להדבקה בנגיף בחדרי משמר ובבתי סוהר צבאיים, שנכללו בחוות דעת של חיל הרפואה כאמור בסעיף 20.

סדר העדיפויות
בתקופת תוקפה
של הכרזה על
הגבלה חלקית

22 . (א) נשיא בית הדין הצבאי או סגנו שהוא הסמיך לכך יורה על קיום דיון בנוכחות כלוא כאמור בסעיף 21, בהתאם לסדר העדיפויות שלהלן:

(1) דיון שנשמעת בו עדות לפי סעיפים 364 עד 371, 384 ו-386 לחוק השיפוט הצבאי; לעניין זה תינתן עדיפות לדיון בעניינו של נאשם השוהה במעצר זמן רב יותר;

(2) דיון ראשון לפי סעיף 240 לחוק השיפוט הצבאי;

(3) דיון לפי סעיף 243 לחוק השיפוט הצבאי, שלגביו הודיע הסניגור מבעוד מועד כי בכוונתו להעלות טענות לעניין דיות הראיות, עילת המעצר או חלופת מעצר;

(4) דיון בעניינו של עצור לפי סעיפים 240 או 241 לחוק השיפוט הצבאי שאינו דיון ראשון;

(5) דיון שעניינו הקראת כתב האישום, לרבות דיון מקדמי, דיון שעניינו הכרעת דין, דיון שעניינו שמיעת טענות לעניין העונש או דיון שעניינו גזר דין;

(6) דיון בעניינו של עצור לפי סעיף 243 לחוק השיפוט הצבאי שאינו מנוי בפסקה (3), או דיון לפי סעיף 240(ד) לחוק השיפוט הצבאי או דיון לפי סעיפים 47, 52 או 62 לחוק המעצרים;

(7) דיון בהליך פלילי שאינו מנוי בפסקאות (1) עד (6);

(8) דיון בוועדה לעיון בעונש לפי חוק השיפוט הצבאי;

(9) דיון שאינו מנוי בפסקאות (1) עד (8), שכלוא צד לו.

(ב) בכל דיון לפי סעיף קטן (א) תינתן עדיפות לדיון בעניינו של כלוא או נפגע עבירה שהוא קטין, או בעניינו של כלוא עם מוגבלות שמקשה באופן ממשי על השתתפותו בדיון בדרך של היוועדות חזותית.

(ג) על אף האמור בסעיף זה, לעניין סדר העדיפויות הקבוע בו, נשיא בית דין צבאי או סגנו שהוא הסמיך לכך רשאי להורות, מטעמים שירשמו, כי הליך מסוים יתקיים בנוכחות הכלוא גם אם יש בכך משום סטייה מסדר העדיפויות כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שהמספר הכולל של כלואים שיובאו באותו יום לא יעלה על המספר המרבי של כלואים שניתן להביא באותו יום לפי הוראות סעיף 21(א).

סימן ב': השתתפות כלוא בדיון מעצר

23. בחולת הוראות חוק השיפוט הצבאי, כשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים בסימן זה. בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה, יחולו הוראות חוק השיפוט הצבאי, כשינויים המחויבים ובשינויים המפורטים בסימן זה.
24. בלי לגרוע מהוראות סעיף 240(א) לחוק השיפוט הצבאי, בבואו לצוות על מעצרו של אדם לפי אותו סעיף, ישקול השופט גם את חיוניות המעצר, בין השאר בהתחשב בסיכון להידבקות העצור בנגיף הקורונה בעת שהותו במעצר ובמצב הכליאה באותה העת, ואם התקיים הדיון בהיוועדות חזותית לפי הוראות סעיף 26 – גם בהתחשב בפגיעה בעצור הנובעת מקיומו של הדיון לפי הוראות הסעיף האמור, שלא בנוכחותו; הוראות סעיף זה יחולו גם על עצור המוחזק בבסיס חקירות של המשטרה הצבאית.
25. נוסף על הוראות סעיף 240(ב) לחוק השיפוט הצבאי, נוכח שופט, על יסוד חוות דעת של רופא, שהעצור אינו מסוגל להשתתף בדיון מפאת מצב בריאותו, רשאי הוא לדון בבקשה שלא בנוכחות העצור, ובלבד שסניגורו נוכח, ואם אין לו סניגור – יורה השופט למנות לו סניגור צבאי, עד שיוכל להתייצב בבית הדין; פסקה המניעה להתייצבות העצור וטרם נסתיימה תקופת המעצר, רשאי העצור לדרוש דיון חוזר.
26. (א) על אף האמור בסעיף 240(ב) רישה לחוק השיפוט הצבאי, לגבי דיונים שלא ניתן לקיימם בנוכחות עצור בשל הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה, יחולו הוראות אלה:
- (1) הדיון בבקשה להארכת מעצר יתקיים שלא בנוכחות העצור אלא בהשתתפותו, בדרך של היוועדות חזותית באמצעי שתקצה המשטרה הצבאית, ואם יש מניעה טכנית בלתי צפויה לקיימו בדרך זו והעצור הסכים לכך באמצעות סניגורו – בשיחה טלפונית; אין בהוראות פסקה זו כדי לגרוע מסמכותו של השופט לפי סעיף 25 ולפי סעיף 240(ב) סיפה לחוק השיפוט הצבאי;
- (2) על אף האמור בפסקה (1), בדיון לפי סעיף 240(א) לחוק השיפוט הצבאי שלא ניתן לקיימו, בסמוך למועד פקיעת המעצר, בדרך של היוועדות חזותית בשל מניעה טכנית בלתי צפויה, רשאי שופט בית הדין הצבאי, באישור נשיא בית דין הצבאי או סגנו, להורות על קיום הדיון בשיחה טלפונית, במקרים חריגים ומטעמים מיוחדים שיירשמו; הוארך המעצר לפי הוראות פסקה זו וחדלו להתקיים הנסיבות שבשלהן לא ניתן לקיים את הדיון בדרך של היוועדות חזותית וטרם הסתיימה תקופת המעצר, רשאי העצור לדרוש דיון חוזר שיתקיים בדרך של היוועדות חזותית, כאמור בפסקה (1).
- (ב) בתקופת תוקפה של הכרזה על הגבלה מלאה, רשאי נשיא בית דין צבאי או סגנו להורות במקרים חריגים, כי הדיון יתקיים בנוכחות העצור, לאחר שקיבל את עמדת הצדדים ועמדה בכתב מטעם המשטרה הצבאית, אלא אם כן העצור הוא אדם המצוי בבידוד, אם מצא כי קיום הדיון בנוכחות העצור חיוני, על אף הנסיבות שבשלהן ניתנה ההכרזה, וקיומו בהיוועדות חזותית יגרום פגיעה ממשית בעצור, וכי על בית הדין הצבאי להתרשם מהעצור פנים אל פנים, לרבות בשל כך שהעצור הוא אדם עם מוגבלות אשר מקשה באופן ממשי על השתתפותו בדיון היוועדות חזותית.
- (ג) עצור שהוא אדם המצוי בבידוד, בחדר משמר או בבית סוהר, ישתתף בדיון בדרך של היוועדות חזותית באמצעי שתקצה המשטרה הצבאית, תוך עמידה בהוראות הדין לעניין הבידוד.

(ד) הוראות סעיף 5 יחולו על דיונים לפי סעיף זה בשינויים המחויבים ובשינוי זה – בפסקה (2) יראו כאילו מדובר בעצור, בבית דין צבאי, בשוטר צבאי ובתובע צבאי; אולם, אין בהוראות סעיף 5 כדי לגרוע מהוראות סעיפים 34 ו-35 לחוק המעצרים כפי שהוחלו בסעיף 227 לחוק השיפוט הצבאי.

(ה) הוראות סעיף זה לא יחולו על דיון בעניינו של מי שמוחזק במעצר פתוח לפי סעיף 244 לחוק השיפוט הצבאי.

(ו) על אף האמור בסעיף 243(ב) לחוק השיפוט הצבאי, הוראות סימן זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על דיון במתן פקודות מעצר לפי סעיפים 242 או 243 לחוק השיפוט הצבאי, אולם בית דין צבאי הדין במתן פקודת מעצר לפי סעיף 243 לחוק האמור על מי שהואשם בעבירה לפי סעיפים 92, 94 או 121 לאותו חוק, רשאי לקיים את הדיון שלא בנוכחות העצור.

27. נוסף על הוראות סעיף 240(ד) לחוק השיפוט הצבאי, על דיון בערעור לפי אותו סעיף, שלא ניתן לקיימו בנוכחות העצור בשל הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה, יחולו הוראות סעיף 26.

סימן ג': השתתפות כלוא בדיון שאינו דיון מעצר

28. הוראות סעיף 5 והוראות סימן ד' בפרק ב', יחולו לגבי השתתפותם בהיוועדות חזותית של כלואים השוהים בחדרי משמר או בבתי סוהר צבאיים בדיונים שאינם דיוני מעצר, שלא ניתן לקיימם בנוכחות הכלואים בשל הכרזה על הגבלה חלקית או הכרזה על הגבלה מלאה, והכול בשינויים המחויבים ובשינויים אלה:

(1) בכל מקום שבו מדובר בבית משפט, בעצור או באסיר, בשוטר ובשירות בתי הסוהר, יראו כאילו מדובר בבית דין צבאי, בכלוא, בשוטר צבאי או במשרה הצבאית, בהתאמה;

(2) בסעיף 17 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי" יבוא "לפי סעיפים 364 עד 371 ו-386 לחוק השיפוט הצבאי";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "דיון שנשמעת בו עדות לפי סימן ה' לפרק ה' לחוק סדר הדין הפלילי" יבוא "דיון שנשמעת בו עדות לפי סעיפים 364 עד 371 ו-386 לחוק השיפוט הצבאי";

(ג) בסעיף קטן (ג), במקום "פרקליט מחוז, ראש יחידת התביעות במשרה" יבוא "פרקליט צבאי".

פרק ד': ועדות השחרורים והוועדה לעיון בעונש

סימן א': השתתפות אסירים בוועדות שחרורים

29. הוראות סימן זה יחולו לגבי דיונים בוועדות השחרורים בתקופת הוראת השעה. תחולת הוראות סימן א'

30. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיפים (ד), 16(ד), 19(א), 23(ב) או 23(ד) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, יושב ראש ועדת שחרורים רשאי לדון בדן יחיד גם בעניינים המנויים בתוספת.

(ב) החלטה שיושב ראש ועדת שחרורים מוסמך לתיתה בדן יחיד כאמור בסעיף קטן (א), יכול שתינתן על יסוד הכתב ובלא קיום דיון בעל פה, ובלבד שהחלטה בעניין בקשה של אחד הצדדים תתקבל רק לאחר שניתנה לצד השני הזדמנות להגיב בכתב לבקשה.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), יושב ראש ועדת שחרורים אחרת רשאי לקבל החלטה באחד מהעניינים המפורטים באותו סעיף קטן, לפי הוראות סעיף זה, אם טרם מונה מותב לוועדת השחרורים או אם נבצר מיושב ראש ועדת השחרורים לקבל החלטה כאמור.

דחיית דיוני
ועדת שחרורים
בשל מצב חירום
מיוחד

31. (א) פורסמה הודעה על מצב חירום מיוחד, לא יתקיימו בוועדות השחרורים דיונים בתקופת תוקפה של ההודעה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הדיונים המפורטים להלן יתקיימו כסדרם בתקופת תוקפה של הודעה על מצב חירום מיוחד, אלא אם כן הורה יושב ראש ועדת שחרורים שמנהל בתי המשפט הסמיכו לעניין זה (בסעיף זה – יושב הראש המוסמך) על דחיית הדיון מטעמים שיירשמו:

(1) דיון בעניין שחרור על-תנאי מטעמים רפואיים לפי סעיף 7 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר;

(2) דיון שדחייתו תביא לכך שלא יהיה ניתן לקיימו לפני שהאסיר נשא שני שלישים מתקופת המאסר שעליו לשאת;

(3) דיון בעניין ביטול שחרור על-תנאי לפי סעיפים 20, 21, 21א ו-21ב לחוק שחרור על-תנאי ממאסר.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), יושב הראש המוסמך רשאי להורות מיוזמתו, לבקשת האסיר או לבקשת בא כוח היועץ המשפטי לממשלה, בהחלטה מנומקת, כי בשל דחיפת העניין יש לקיים דיון בתקופת תוקפה של ההודעה על מצב חירום.

32. (א) על אף האמור בסעיף 16(א) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, דיון בוועדת השחרורים שלא ניתן לקיימו בנוכחות האסיר בשל הכרזה על הגבלה חלקית או בשל הכרזה על הגבלה מלאה יתקיים בהשתתפותו של האסיר בדרך של היוועדות חזותית, ואם יש מניעה טכנית בלתי צפויה והאסיר הסכים לכך באמצעות סניגורו – בשיחה טלפונית; הוראות סעיף 5 יחולו על הדיון בשינויים המחויבים, ובשינוי זה – בפסקה (2) יראו כאילו מדובר באסיר, בחברי ועדת השחרורים, בסניגור ובבא כוח היועץ המשפטי לממשלה.

קיום דיון שלא
בנוכחות האסיר
בשל הגבלת
נוכחותם של
אסירים בבתי
משפט

(ב) בתקופה של הכרזה על הגבלה חלקית, לא יתקיים הדיון בוועדת השחרורים באמצעות היוועדות חזותית אם תנאי האולם הסמוך לבית הסוהר מאפשרים באותה העת קיום דיון באולם; התקיים באסיר האמור בסעיף 3(ד), יתקיים הדיון בדרך של היוועדות חזותית ויחולו הוראות סעיף 5.

33. על אף האמור בסעיף 19 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, החליטה ועדת שחרורים שלא לשחרר על-תנאי אסיר, בדיון שהתקיים שלא בנוכחותו לפי סעיף 32, תשוב הוועדה לדון בעניינו של האסיר, בנוכחותו, לאחר שלא תהיה עוד מניעה לעשות כן, אם האסיר ביקש זאת.

דיון חוזר
בנוכחות האסיר

34. על אף האמור בסעיף 13(ד)3 לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, נקבעו בדין הוראות לשם מניעת התפשטות של נגיף הקורונה המגבילות יציאה למרחב הציבורי ומצמצמות או מבטלות שירותי תחבורה ציבורית, וכל עוד ההגבלות האמורות בתוקף, תקיים חובתו של אסיר להתייצב לפני השוטר הממונה לפי הוראות הסעיף האמור בתדירות הקבועה בו או בתדירות אחרת שקבעה ועדת השחרורים בהחלטתה, באמצעות שיחה טלפונית לתחנת המשטרה שתתועד על ידי השוטר הממונה, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת השחרורים אחרת.

תחליף טלפוני
לחובת
התייצבות
במשטרה בשל
הגבלת היציאה
למרחב הציבורי

סימן ב': השתתפות כלואים בוועדה לעיון בעונש

35. הוראות סימן זה יחולו לגבי דיונים בוועדה לעיון בעונש בתקופת הוראת השעה.

תחולת הוראות
סימן ב'

36. (א) בלי לגרוע מהוראות סעיף 510(ד)3 לחוק השיפוט הצבאי לעניין החלת סעיף 23(ד) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, יושב ראש הוועדה לעיון בעונש רשאי לדון בדין יחיד גם בעניינים המנויים בתוספת.

סמכות יושב
ראש הוועדה
לעיון בעונש

(ב) החלטה שיושב ראש הוועדה לעיון בעונש מוסמך לתיתה בדין יחיד כאמור בסעיף קטן (א), יכול שתינתן על יסוד הכתב ובלא קיום דיון בעל פה, ובלבד שהחלטה בעניין בקשה של אחד הצדדים לתקבל רק לאחר שניתנה לצד השני הזדמנות להגיב בכתב לבקשה.

37.

(א) פורסמה הודעה על מצב חירום מיוחד, לא יתקיימו דיונים בוועדה לעיון בעונש בתקופת תוקפה של ההודעה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), הדיונים המפורטים להלן יתקיימו כסדרם בתקופת תוקפה של הודעה על מצב חירום מיוחד, אלא אם כן הורה יושב ראש הוועדה לעיון בעונש על דחיית הדיון מטעמים שיירשמו:

(1) דיון בעניין המתקת העונש או החלפתו לפי סעיף 510(א1) לחוק השיפוט הצבאי;

(2) דיון בעניין ביטול שחרור של עבריין מין לפי סעיף 510(ד)(2) ו(3) לחוק השיפוט הצבאי;

(3) דיון בפסק דין שהביא הפרקליט הצבאי הראשי לעיון הוועדה לפי סעיף 512(א) לחוק השיפוט הצבאי, שדחייתו תביא לכך שלא יהיה ניתן לקיימו לפני שהאסיר נשא מחצית מתקופת המאסר שעליו לשאת;

(4) דיון בפסק דין שהפרקליט הצבאי הראשי סבר שיש להביאו לעיון הוועדה לפי סעיף 512(ג) לחוק השיפוט הצבאי.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), יושב ראש הוועדה לעיון בעונש רשאי להורות מיוזמתו, לבקשת האסיר או לבקשת בא כוח הפרקליט הצבאי הראשי, בהחלטה מנומקת, כי בשל דחיפות העניין יש לקיים דיון בתקופת תוקפה של ההודעה על מצב חירום.

38.

על אף האמור בסעיף 511(א) לחוק השיפוט הצבאי, דיון בוועדה לעיון בעונש שלא ניתן לקיימו בנוכחות האסיר בשל הכרזה על הגבלה חלקית או בשל הכרזה על הגבלה מלאה יתקיים בהשתתפותו של האסיר בדרך של היוועדות חזותית, ואם יש מניעה טכנית בלתי צפויה והאסיר הסכים לכך באמצעות סניגורו – בשיחה טלפונית; הוראות סעיף 5 יחולו על הדיון בשינויים המחויבים, ובשינוי זה – בפסקה (2) יראו כאילו מדובר באסיר, בחברי הוועדה לעיון בעונש, בסניגור ובבא כוח הפרקליט הצבאי הראשי.

39.

החליטה הוועדה לעיון בעונש שלא להמתיק עונש או להחליפו, כולו או מקצתו, בעונש על-תנאי בדיון שהתקיים שלא בנוכחות האסיר לפי סעיף 38, תשוב הוועדה לדון בעניינו של האסיר, בנוכחותו, לאחר שלא תהיה עוד מניעה לעשות כן, אם האסיר ביקש זאת.

פרק ה': הוראות שונות

40.

(א) הגופים שלהלן ידווחו לוועדת החוקה, בכתב, אחת לחודש החל מיום תחילתו של חוק זה, על העניינים שלהלן, בפילוח לפי מחוזות, מקומות מעצר ובתי סוהר, לפי העניין, לגבי התקופה שקדמה למועד הדיווח, לצד נתונים באותם עניינים בתקופה המקבילה בשנה שקדמה למועד הדיווח:

(1) מנהל בתי המשפט – מספר בקשות המעצר הראשונות לפי סעיף 13 לחוק המעצרים, מספר בקשות המעצר הראשונות לפי סעיף 21 לחוק המעצרים, שהוגשו לבתי המשפט בכל יום בתקופה שקדמה למועד הדיווח;

דחיית דיוני הוועדה לעיון בעונש בשל מצב חירום מיוחד

קיום דיון שלא בנוכחות האסיר בשל הגבלת נוכחות כלואים בבתי דין צבאיים

דיון חוזר בנוכחות האסיר

(2) המזכיר הראשי כמשמעותו בסעיף 34(א) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר – מספר הדיונים בוועדות השחרורים שהתקיימו בהיוועדות חזותית, מספר הדיונים כאמור שהתקיימו בשיחה טלפונית ומספר הדיונים בוועדות השחרורים שהתקיימו בנוכחות אסירים; דיווח כאמור יימסר גם לשר המשפטים וליועץ המשפטי לממשלה;

(3) המפקח הכללי של משטרת ישראל – מספר החשודים שנעצרו, ומתוכם – מספר העצורים שמשך מעצרם לא עלה על 24 שעות;

(4) ראש ענף ארגון וביקורת של יחידת בתי הדין הצבאיים – מספר בקשות המעצר לפי סעיפים 240(א) ו-243 לחוק השיפוט הצבאי שהוגשו לבתי הדין הצבאיים בכל יום בתקופה שקדמה למועד הדיווח;

(5) קצין משטרה צבאית ראשי – מספר הדיונים בוועדה לעיון בעונש שהתקיימו בהיוועדות חזותית, מספר הדיונים כאמור שהתקיימו בשיחה טלפונית ומספר האסירים שהובאו לדיונים בוועדה לעיון בעונש; דיווח כאמור יימסר גם לשר הביטחון ולפרקליט הצבאי הראשי.

(ב) הגופים שלהלן ידווחו לוועדת החוקה, בכתב, אחת לשבועיים החל מיום תחילתו של חוק זה, על העניינים שלהלן, בפילוח לפי מחוזות, מקומות מעצר ובתי סוהר, לפי העניין, לגבי התקופה שקדמה למועד הדיווח, לצד נתונים באותם עניינים בתקופה המקבילה בשנה שקדמה למועד הדיווח:

(1) נציב שירות בתי הסוהר –

(א) מספר העצורים שנקלטו במקומות מעצר ובבתי הסוהר שבאחריות שירות בתי הסוהר בכל יום בתקופה שלגביה נמסר הדיווח;

(ב) מספר הדיונים שהתקיימו בהיוועדות חזותית, מספר הדיונים שהתקיימו בשיחה טלפונית ומספר העצורים והאסירים שהובאו לדיונים בבתי משפט; דיווח כאמור יימסר גם לשר המשפטים, לשר הביטחון הפנים וליועץ המשפטי לממשלה;

(2) קצין משטרה צבאית ראשי –

(א) מספר העצורים שנקלטו בחדרי משמר ובבתי הסוהר הצבאיים בכל יום בתקופה שלגביה נמסר הדיווח;

(ב) מספר הדיונים שהתקיימו בהיוועדות חזותית, מספר הדיונים שהתקיימו בשיחה טלפונית ומספר הכלואים שהובאו לדיונים בבתי הדין הצבאיים; דיווח כאמור יימסר גם לשר הביטחון ולפרקליט הצבאי הראשי.

41. חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – דיונים בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים), התש"ף-2020³¹ – בטל.

ביטול חוק לתיקון ולהארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (נגיף הקורונה החדש – דיונים בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים)

42. חוק זה יעמוד בתוקפו עד יום כ' בתמוז התשפ"א (30 ביוני 2021) או עד יום פקיעתו של חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה, לפי המוקדם.

תיקוף

³¹ ס"ח התש"ף, עמ' 52 ועמ' 254; ק"ת התש"ף, עמ' 1804.

43. ביום תחילתו של חוק זה יראו כאילו ניתנו הכרזות על הגבלה חלקית לפי סעיפים 2 ו-20, הוראת מעבר שתוקפן עד יום כ' באלול התש"ף (9 בספטמבר 2020).

תוספת

(סעיפים 30 ו-36)

סמכות לקבל החלטות בדן יחיד

- (1) הוראה להגיש מסמך, וכן להבהיר או להשלים בקשה או מסמך שהוגשו לוועדת השחרורים או לוועדה לעיון בעונש, לפי העניין (בתוספת זו – הוועדה);
- (2) דחיית מועד דיון, לרבות בשל העדר חוות דעת שיש להגישן לוועדה, וכן שינוי מועד הגשת בקשה או מסמך לוועדה;
- (3) החלטה בבקשה דחופה שהוגשה בהסכמת הצדדים;
- (4) הוראה בכל עניין של סדרי דין שאין לגביו הוראות לפי חוק זה, לפי חוק שחרור על-תנאי ממאסר או לפי חוק השיפוט הצבאי, לפי העניין, שיש בה כדי לפשט את הדיון בוועדה או להקל עליו.

בנימין נתניהו

ראש הממשלה

יריב לוין
יושב ראש הכנסת

ראובן ריבלין
נשיא המדינה

